

YAVAŞ ŞEHİR HAREKETİNİN YEREL KALKINMA AÇISINDAN ELE ALINMASI THE SLOW CITY MOVEMENT IN TERMS OF LOCAL DEVELOPMENT

Dilek ÖZKAN

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, dilek_ozkn@hotmail.com

ÖZET

Küreselleşen dünyada hayatın temposunda her şeyi tamamlamaya, her şeye yetebilmeye çabalarırken önce temel ihtiyacımız olan beslenmede başlayan hızlı hareket etme zamanla yerini Slow Food hareketine bırakmıştır. Bu anlamda hayatın hızla ilerleyen akışında Slow Food hareketi öncülüğünde başlayan Slow City ya da CittaSlow olarak adlandırılan harekete dönüşmeye başlamıştır.

Çalışma içerisinde yavaş şehir hareketinin nasıl ortaya çıktığına ilişkin bilgilere değinildikten sonra yerel bir kalkınma için nasıl etki / etkiler meydana getirebileceğine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sakin Şehir, Yerel Kalkınma, Kalkınma.

ABSTRACT

In the world of globalization, while trying to complete everything in the tempo of life, firstly, the rapid movement that started in the basic nutrition we needed left its place to the Slow Food movement.

In this sense, it started to transform into a movement called Slow City or CittaSlow, which began in the fast-moving flow of life under the leadership of the Slow Food movement. After the information about how the slow city movement emerged in the study, the effects / effects of local development will be discussed.

Key Words: Slow City, Local Development, Development.

1. GİRİŞ

Günümüzün hareketli yaşamının getirileri arasında beslenmeden sosyal yaşama kadar pek çok şeyde anın tadını çıkaramadığımızdan yakınılır. Yaşamsal faaliyetlerimizin devamlılığı için önemli olanlar arasında yer alan beslenme de günün temposu karşısında en kısa sürede gıda tüketimi gerçekleştirmenin yolunu arama ile sonuçlanmıştır. Hızlı yemek yeme, atıştırma anlayışına dayanan Fastfood'a karşı yavaşlığı öne çıkaran Slow-Food hareketi İtalya'da başlamıştır. Burada amaçlanan yemek yemenin hızlı, aperiatif atıştırmalıklarla olamayacağı ve hatta böyle anlayışa sahip kentte yer alan mağaza ve dükkanların estetik açısından hoş olmadığından hareketle yeme hareketinin yavaşlatılması olmuştur. Bu hareket gün geçtikçe gıda sektörünün ötesinde bir harekete dönüşerek kent merkezlerinde sakin yaşam alanlarının oluşturulması, söz konusu şehrin geçmişte kalmış, unutulmaya yüz tutmuş olan gelenek göreneklerinin, iş alanlarının yeniden canlandırılması haline dönüşmüştür. Bir anlamda globalleşmenin meydana getirmiş olduğu olumsuz etkilerin azaltılması için ortaya atılan bir direnç olarak görebilmek de mümkün olmaktadır.

Peki yerel düzeyde şehrin hareketlerinin yavaşlaması ekonominin adımlarını hızlandırabilecek midir sorusuna aranan yanıt bu çalışmanın çerçevesini oluşturacaktır. Öncelikle yavaş şehir hareketinin nasıl ortaya çıktığına ilişkin bilgilere yer verilecek; sonrasında yerel bir kalkınma için nasıl etki / etkiler meydana getirebileceğine yer değinilecektir.

2. NEDİR CITTA SLOW (YAVAŞ ŞEHİR)?

Yavaş (Slow) hareketi dünyada öncelikle yemek sektöründe ortaya çıkmış olan bir kavramdır. Küreselleşme ile birlikte ivme kazanan yaşamlarımızın daha anlamlı kılınabilir hale getirilebilmesini hedefleyen bir harekettir. Öncelikle Slow-Food anlayışıyla yaşamlarımıza girmiş olan bu hareket zamanla insanların yaşam temposunun giderek – teknolojik gelişmelerin de bir sonucu olarak – ivme kazanması yavaş yemek hareketinin şehir yaşamında bu hareketin uyarlanabilmesi için “neden olmasın?” sorusunun akıllara gelmesine vesile olmuştur.

Bu noktada kısaca Slow-Food hareketinden öncelikle bahsetmenin, bu hareketin özünde tam olarak ifade ettiğinden bahsedilmesinin doğru olacağı kanısındayım.

Slow Food hareketi, 1980’lerin sonunda İtalya’da ve McDonald’s ve diğer hızlı ve ucuz yenilebilecek gıdaların tedarikini yapanlar için kasıtlı olarak seçilmiş bir isimdir. Carlo Petrini öncülüğünde bir grup, yemek yemenin Fast Food atıştırmakla doyulamayacağı ve kent meydanının estetik anlayıştan uzaklaşacağı düşüncesi ile meydana makarna fırlatarak Amerikan tarzı beslenme, Fast Food zincirine tepki hareketinde bulunmuştur. Bu eylemin akabindeki süreçte 1989 Aralık’ında Slow Food (Yavaş Yemek) birliği, dünyanın eşsiz tatlarını, yerel yemekleri, yemek ve şaraplarının kalitelerini korumaya adanmış uluslararası bir organizasyon olarak resmi bir biçimde doğmuştur (Pietrykowski,2007:310; Ünal ve Zavalı, 2016: 895). Slow Food ya da yavaş yemek; yavaş hareketinin resmi olarak en önemli ve büyük kurumudur. Bu kurum, uluslararası fastfood endüstrisinin İtalya’da yer aldığı dönemlerde toplum kökenli restoranların geleneksel yerel yiyecekleri sunmasına bağlı olarak küçük olanın savunusunu yine burada, İtalya’da harekete geçirmiştir. Yavaş yemek yiyeceklerimizin metalaşmasına karşı olarak ekolojik ve aynı zamanda hümanist seçenekleri teşvik edici bir süreç içerisinde yer almaktadır(Deviren ve Yıldız, 2015:354).

Bir şehrin yavaş olması neyi ifade etmektedir?

Slow Food felsefesi, yenilen yemeklerden haz alınmasını sağlayacak bir şekilde tüketilmesini ve dolayısıyla hızlı tüketime karşı olmayı temel almaktadır. Her ne kadar bu akımı takip eden ilk adımların haz merkezli olduğu görülse de söz konusu felsefenin temelinde yer alan mantığın hızlanan hayatlarımızın bir parça yavaşlatılabilmesi, sakin kılınabilmesi olduğunun farkına varıldığında tüm bu yavaşlığı sağlayabilmek adına modern ama tekdüzeleşmiş, kalıplaşmış hareketlerin değiştirilmesi gerektiğini baz alan akımlara dönüşmeye başlamıştır. Bu akımlar hayatımızın pek çok noktasında yer alabilecek kadar geniş bir yelpazede bulunmaktadır (Yavaş turizm, yavaş işletmecilik, yavaş para, yavaş seyahat vb.).

Günümüzde modern yaşamın göstergesi konumunda olan kentlerin durumuna bir göz atıldığında karşımıza çıkan tablo hızlı, her şeye yetişmeye çabalayan bireylerin bir arada bulunduğu alanlar olduğunu göstermektedir. Ancak yavaşlık, sakinlik felsefesini benimsemiş olanlar için ise kendilerine ait bir yaşam alanlarının varlığına ihtiyaç hasıl olmuştur. Dolayısıyla yavaşlık akımının kendi felsefesinin sürdürülebilirliği adına kendi kentsel sistemini oluşturması gereği neticesinde CittaSlow hareketi ortaya çıkmıştır.

İtalyanca şehir anlamına gelen Citta ile İngilizce yavaş anlamına gelen City kelimelerinin birleşiminden oluşan ve “yavaş şehir” olarak tanımlanan CittaSlow hareketi, küreselleşmenin şehirlerin yapılarında meydana getirdiği standartlaşmayı ve yerel niteliklerinin zamanla ortadan kaldırmasına engel olmak amacıyla SlowFood felsefesinden hareketle ortaya çıkmış bir harekettir (Ünal ve Zavalı, 2016:895).

1999 yılında Greve in Chianti Belediye Başkanı Paolo Saturnini önderliğinde üç belediye başkanı tarafından yavaş felsefesine ve kendilerine has niteliklerine sahip çıkan kentlerin bir araya geldikleri bir Sakin Şehir Birliği kurulmuştur. Sakin şehir yönetimi kurulan birliğin, yavaş kimliğinin bozulmaması adına birliğe katılacak yeni üyelerin uymalarını zorunlu tuttıkları yetmiş adet kriter belirlemiştir. Birlik'in temel amacı, kentlerin kendi yerel yemeklerine, esnafına, gelenek ve göreneklerine ve tarihine sahip çıkarak kendi şehirlerini diğer milyonlarca şehirden farklı kılabilecek özelliklerini koruyarak unutulmamasını, gün yüzüne çıkarılmasını hedeflemektedir(Gündoğan, 2014:74-80).

3. YAVAŞ ŞEHİR OLMANIN KRİTERLERİ VE ADAYLIK SÜRECİ

Sakin şehir olabilmenin ya da bir başka ifade ile sakin şehir birliğine üye olabilmek birtakım şartlara bağlı kılınmıştır. Öncelikle birliğe katılmak isteyen kentlerin nüfusunun 50.000'nin altında olması ve kent yönetiminin Cittaslow felsefesine uyumlu olması gerekmektedir. Ayrıca sakin şehir olma isteminde bulunan kentlerin üyelik statüsünü kazanabilmeleri için birliğin belirlemiş olduğu yedi ayrı konu başlığından oluşan yetmiş adet kriterle göre değerlendirilerek en az elli puanı alabilmesi gerekmektedir. Söz konusu bu yedi başlık şu şekilde sıralanmıştır (<http://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/>):

a) Çevre Politikaları;

Aday olan kentin hava ve su temizliğinin yasayla belirlenen limitlere uygun olduğunun belgelenmesi gerektiğini öngörmektedir. Kentsel ya da toplu kanalizasyon için atık su arıtma tesislerinin oluşturulmasını; binalarda ve kamu kullanım alanlarında enerji tasarrufunun sağlanması ve yenilenebilir enerji kaynaklarından enerji üretiminin elde edilmesini öngörmektedir.

b) Altyapı Politikaları;

Kentte bulunan mevcut bisiklet yollarının araç yollarının sahip olduğu kilometreler kıyaslanmalı, durak gibi aktarma merkezlerinde bisikletler için park yeri uygulamalarının yaygınlaştırılmasını öngörmektedir.

c) Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları;

Kente ait değerlerin iyileştirilmesi, kent merkezi ve kamu binalarının değerlerinin artırılmasını hedefleyen programların geliştirilmesini; kirleticilerin takip edilmesini ve azaltılmasını, kişisel ve kamusal sürdürülebilir bir kentsel planlamanın teşvik edilmesini öngörmektedir. Ayrıca yerel ürünlerin ticarileşmesini sağlayacak alanların oluşturulmasını, atölyeler kurularak değerlerinin artırılmasını, kent merkezinde mevcut olan geleneksel işletmelerin(kasap, bakkal, fırın gibi) desteklenmesini öngörmektedir.

d) Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkârlara Dair Politikalar;

Tarımda ekolojik ilkelerin uygulanmasını ve geliştirilmesini, el yapımı ve etiketli ya da markalı esnaf veya sanatkarların ürünlerinin korunmasını ve zanaatkarların değerlerinin artırılmasını öngörmektedir. Tarımda GDO kullanımının yasaklanması konusu da ayrıca öne çıkan hedefler arasında yer almaktadır. Tarım, ticaret ve turizm açısından yerel ve geleneksel kültürel etkinliklerin korunması, kentte bulunan otel sayısının ve kapasitesinin artırılması, daha önceleri tarım alanı olarak kullanılan alanlara ilişkin imar planlarının tekrar gözden geçirilmesini öngörmektedir.

e) *Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Planlar*;

Kenti ziyarete gelenlere tanıtım konusunda yardımcı olabilecek tanıtım görevlisinin belirlenmesini vurgulamaktadır. Ayrıca yöre halkının Cittaslow hakkında sistematik ve kalıcı bir şekilde eğitilmesini, bilgilendirilmesini öngörmektedir.

f) *Sosyal Uyum*;

Farklı kültürden insanların topluma entegrasyonunu hedef almakta olup; azınlıklara yönelik ayrımcılığa karşı çalışmalar gerçekleştirmek, engelli bireylerin topluma entegre edilmesini sağlamak gibi hedefleri içermektedir.

g) *Ortaklıklar*;

Cittaslow ve Slow Food hareketlerinin yayılmasını sağlayacak işbirliklerinin yapılmasını hedeflemektedir.

Yavaş şehirlerin sahip olması gereken kriterler için özetle şunları ifade edebiliriz: Öncelikle yavaş şehir dediğimizde teknolojiyi tamamen reddetmediğimiz ancak geleneksel değerlere de sahip çıkarak koruduğumuz bir süreci baz almaktadır. Diğer bir ifade ile geri kazanım ve geri dönüşüme önem vererek şehrin kendine özgü dokularının korunarak geliştirilmesini sağlayacak çevre politikalarını ve aynı zamanda kent dokusunun kalitesinin artırılmasını sağlamaya yardımcı olacak teknolojinin etkili ve verimli kullanılmasını, genetiği değiştirilmiş gıdaları kullanmak yerine doğal tekniklerle üretimi gerçekleştirilmiş gıdaların kullanılması hedeflenmektedir (Coşar, 2014:229). Kriterler arasında ilk sırayı çevre politikalarına ilişkin maddelerin yer alıyor olmasının yavaş şehir felsefesi için çevreyle ilgili gelişmelerin önemli olduğuna bir işaret olarak düşünebiliriz. Kaldı ki bu durum diğer bir ifade ile çevreye verilen önem, çevrenin temel alınması sürdürülebilirlik kavramını da işaret etmektedir (Keskin, 2012: 94).

4. YAVAŞ ŞEHİR FELSEFESİNİN YEREL KALKINMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Yavaş şehir hareketinin yerel ekonomi veya yerel kalkınma açısından nasıl bir tablo ortaya koyduğunu görebilmek için öncelikle bu hareketin yerel düzeydeki sosyal ve ekonomik yankılarına bakılması gerekmektedir. Bir kentte başlayan bir ekonomik hareketliliğin zamanla bölgesel düzeye sirayet etmesi ve bunun akabinde de tüm ulusu etkileyebilmesi söz konusu olmaktadır. Öyle ki başlayan yavaş şehir akımının bu unvanı almaya hak kazanmış şehirleri turizm ve buna bağlı olarak da diğer ekonomik sektörler açısından önemli sonuçlar meydana getirebilmesi söz konusu olabilmektedir.

4.1. Yavaş Şehir Felsefesinin Yerel Düzeye Sağladığı Katkıları

Yavaş şehir unvanını alan bir şehir öncelikle yöre halkı üzerinde sosyal bir etkinin yanı sıra yörenin ekonomisi üzerinde de birtakım etkiler meydana getirebilmektedir. Örneğin, söz konusu şehrin tanıtımının iyi bir şekilde yapılması ki yavaş şehir olabilmenin de kriterleri arasında yer alıyor olması olumlu dönüşlerin gerçekleşebilmesi adına önem arz etmektedir. İyi bir tanıtım, şehrin ekonomisine, kalkınmasına katkı sağlayabileceği gibi marka şehir/ marka kent haline gelmesine de vesile olabilecek bir etkidir aynı zamanda (Coşar, 2014: 232).

Sakin şehir ağına katılan yerel birimler şehrin asli kimliğini yansıtan dokusunu ortaya çıkaran faaliyetleri diğer bir ifade ile faaliyetlerin esas karakteristiğini sahip olunan yöresel mutfak, yerel müzik, folklor vb. unsurlardan oluşan faaliyetleri desteklemeyi öngörmektedir. Buna bağlı olarak Sakin Şehir Hareketinin mekanı sosyal olarak yeniden inşa etmeyi amaçlayan bir

hareket olduğunu ifade etmek kaçınılmazdır. Ayrıca, karakteristik özelliklerinin dışında içinde bulunulan çevrenin korunması ve zenginleştirilmesi de önemli kriterler arasındadır.

Yavaş şehir; tabiri caizse nostaljik bir özenticilik anlamında algılanmaması gerekmektedir. Örneğin belediye hizmetlerinde “güneş enerjili sokak aydınlatmasına”, “elektrikli araçlardan ileri teknolojiye arıtma tesislerine” ve “yaygın elektronik iletişim ağına” kadar modernliğin bireylerin yaşam kalitesini artıran imkânlarından yararlanma teşvik edilebilmektedir. Bu anlamda bakıldığında sakin şehir, tembel, uyuyan, bıkmış insanların yaşadığı bir şehir anlamına gelmemekle birlikte amaçlara ulaşabilmek ve sürdürülebilirliğini sağlamak adına daha fazla enerji harcanması anlamına gelmektedir. Bir başka ifade ile insanların saate bağlı kalarak her şeyi hızla yapmaya yönelik baskıya direnç gösterecekleri bir şehri inşa etmeyi amaçlamaktadır. Hatta bunu destekleyen ise sakin ve yavaş kavramlarının Latince karşılıkları olup, bu kavramlar Latince “yavaşça acele etmek” anlamına gelmektedir.

Sürdürülebilir bir tüketim öngörüsüyle, özellikle yerel ürünlerin tercih edilmesi, yerel üreticileri harekete geçirmekte, teşvik edilen organik üretimle bu ürünlerin değer kazanması sağlanmaktadır. Dolayısıyla yerel ekonomide bir canlanma, istihdam ve refah artışı meydana getirmektedir. Yerel ve organik ürün ve üretim yöntemlerinin uygulanması ise ekonomik sonuçlarıyla birlikte çevreyle de uyumlu bir durum sergilemiş olmaktadır. Örneğin ilk sakin şehirlerden olan İtalya’nın Bra şehri, yetkililerinin desteğiyle pek çok yerde açılan yerel peynir imalathaneleri hayvancılığın gelişmesine büyük olanak sağlamıştı. Tüketicilere taze ve güvenilir ürünler sunmakla birlikte, süt ürünlerine yapılan yatırımlar sayesinde çok sayıda Bra’lıya iş alanı oluşturulması sağlanmıştır(Hekimci, 2015:77-112; Sırım, 2012:124).

Bir başka örnek ise Almanya’dan... Almanya Waldkirch’te eski bir kent meydanında yer alan, evsizlerin barındığı pejmürde ve etrafı araç çöplüğüne dönüşmüş olan ev belediye tarafından 900.000 Euro harcanarak restore edildikten sonra bulunduğu mahallenin sosyal merkezi ve aş evi konumuna dönüştürülmüştür. Cephesinin kırmızı renkle boyalı olması nedeniyle Red House (Kırmızı Ev) olarak bilinen bu ev açıldıktan sonra mahalledeki suç ve Vandalizm azaldı, her yaş ve etnik gruptan mahalle sakinleri arasında sosyal iletişim ağı da güçlenmeye başlamıştır. Bu evin önünde haftada iki kez geleneksel üretici pazarı kurulması da sosyal alanda toplum bireyleri arasında bir birleştirici olmasının yanı sıra ekonomik anlamda da etkinin olduğuna işaret etmektedir (Mayer ve Knox, 2016:330).

Ülkemizde de sakin şehir belgesini almış pek çok şehrimiz bulunmaktadır. Bunların ilki olma özelliğine sahip olan Seferihisar’dır. Seferihisar Belediyesi Ulamış ve Doğanbey mahallelerinde faaliyete geçirdiği “Kadın Emeği Evleri” bulunmaktadır. “Kadın Emeği Evleri”, kadınlarımızın kamusal alanda daha fazla faaliyetle yer alması, diğer bir ifade ile ekonomik hayatta daha fazla yer alması düşüncesiyle yola çıkmıştır (Donat ve Yavuzçehre, 2016:122).

4.2. Yavaş Şehir Felsefesinin Sürdürülebilir Bir Yerel Kalkınma İlişkisi

Çevresel ve ekonomik boyutları olan bir kavram olarak sürdürülebilir kalkınma; ilk olarak 1987 yılında Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu’nun gerçekleştirdiği toplantının sonucunda ortaya konulan raporda yer almış bir kavramdır. Bruntland raporunda sürdürülebilir kalkınma kavramı, bugünün ihtiyaçları karşılırken gelecek kuşakların ihtiyaçlarını karşılama konusunda herhangi bir problem yaşamalarını önlemek olarak ifade edilmiştir. Sürdürülebilir kalkınma kavramının geçmiş, bugün ve gelecek arasında bir köprü kurulmasını ve dünya mirasının gelecek nesillere mümkün olduğunca en iyi şekilde aktarımını

hedefleyen bir kavram olduğunu ifade edebiliriz. Kavramın ortaya çıkmasını sağlayan üç unsurun varlığından söz edebiliriz. Bunlar:

- Günümüz büyüme anlayışının devamlılığının neredeyse olanaksız hale gelmesi,
- Bugünün toplumlarının ihtiyaçlarının karşılanması, dünya üzerinde sosyal refahın sağlanması ve yoksulluğun önlenmesi,
- Gelecek nesillerin hayat şartlarını olumsuz etkileyecek girişimlerin önlenerek, mevcut üretim anlayışının çevrede meydana getirdiği tahribatın gelecek nesiller üzerinde olumsuz etki meydana getirmesini önlemektir (Şahin ve Kutlu, 2014:56).

Küreselleşen dünyamızda koşulların değişmesi ve bunlara uyum sağlama, bunlarla rekabet edebilirlik, küresel piyasaların aktif olarak takip edilebilmesi ve maliyet kontrolü gibi birtakım unsurlar geleneksel anlamdaki bölge ve yerel anlayışını değiştirerek yeni bir bölge, yerel yaklaşımı meydana getirmiştir. Bu anlamda yerel kalkınma kavramı son dönemlerde sıkça kullandığımız kavramlar arasında yer almakla birlikte ulusal kalkınmanın alt basamağını bölgesel kalkınma oluşturuyorken; bölgesel kalkınmanın da alt basamağını yerel kalkınma kavramı oluşturmaktadır. Yerel kalkınma, yereldeki dinamiklerin harekete geçirilerek yerel toplulukların ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi alanlarda sürdürülebilir kalkınma ilkelerine uygun bir şekilde gelişmesini sağlamayı hedeflemektedir. Dolayısıyla yerel birimler arasında yerel kalkınma odaklı bir rekabet artışı bu durumun bir sonucu olmaktadır. Durum böyle iken yerel yönetimlerin bu konudaki katkısı açısından nasıl bir seyir izlediği sorusu akıllara düşmektedir.

Yerel yönetimler öncelikle yerelde ekonomik bir kalkınmayı gerçekleştirebileceği adımları atmayı planlamaktadır. Küreselleşme ile birlikte ortaya çıkan rekabet anlayışının yerelde de etkilerini görmezden gelmek mümkün olmamakla birlikte sürdürülebilir kalkınma hedefine uygun da hareket edilmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle yerel ekonomik kalkınma denildiğinde yerel yönetimlerin ya da toplumsal grupların kendi aralarında ya da özel sektör kuruluşları ile birlikte hareket ederek ortak düzenlemeler doğrultusunda mevcut kaynaklarını yönetebileceği ve dolayısıyla yeni iş imkanlarının su yüzüne çıkmasını sağlayarak ekonomik faaliyetleri canlandıran bir süreç anlaşılmaktadır. Yerel ekonomik kalkınma aslında özünde yerel alanda ekonomik değişime sebep olan yerel faaliyetleri ön plana çıkarmayı hedeflemektedir (Zengin, Başkurt ve Es, 2014:105-110; Bilgin, 2002: 315). Tanımında yer alan bu hedefin aynı zamanda farklı dönemlerde ortaya çıkmış olsalar da yavaş şehir felsefesine kısmi olarak benzediğini ifade edebiliriz. Yavaş şehir felsefesinin temelinde de yer alan ve öne çıkan ilkelerinden biri olan ilgili şehrin unutulmaya yüz tutmuş sektörlerinin, gelenek göreneklerinin canlandırılmasıdır. Dolayısıyla unutilan, artık faaliyette olmayan sektörlerin yeniden canlandırılarak başta ekonomik olmak üzere sosyal ve kültürel hareketliliği sağlamaktır.

Belediyeler kamu yönetiminin önemli unsurlarından birisidir. Kentsel altyapı, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık, ağaçlandırma, kültür-sanat, turizm ve tanıtım, sosyal hizmetler ve yardıma ilişkin faaliyetler belediyelerin görev tanımları arasında yer almaktadır. Dolayısıyla belediyelerin üretim ve tüketime yönelik önem arz eden görevleri söz konusu olmaktadır. Diğer bir ifade ile yavaş şehir hareketinin hem belediyecilik hizmetleri açısından yerel hizmetlerde sürdürülebilir bir üretim, hem de hizmet sunulan kent halkının yerel, çevreci ve etik talebini yanıtlaması bakımından sürdürülebilir bir tüketimi barındırdığı da ifade edilebilir. Bu yönleriyle Yavaş Şehir hareketini benimsemiş olan şehirler, sürdürülebilir tüketim ve üretimi öngören çağdaş, insancıl, etik, çevre dostu, “Sürdürülebilir Kentsel Yaşam” modeli olarak bir başka ifade ile hem kentsel sosyal bir hareket hem de bir yerel yönetim modeli olarak görülebildiğini söyleyebiliriz.

Belediye hizmetlerinin tüketicisi olan ve farkındalığı artan halk yaşadığı kentin sürdürülebilir yaşam alanı olması talebinde bulunarak belediye yönetiminin yavaş şehir kriterleri doğrultusunda sürdürdüğü projelerle yönetim ilkeleri doğrultusunda kenti sürdürülebilir kalkınma sonucuna ulaşmasını sağlayabilir (Hekimci, 2015:77-112).

Ayrıca yerel ürünlerin tercih edilmeye başlanması aynı zamanda üretimin desteklenmesi sonucunu meydana getirerek yerel üreticileri harekete geçirerek söz konusu ürünlerin giderek değer kazanmasını sağlamış olacaktır. Dolayısıyla yerel ekonomide bir canlılık oluşarak gerçekleşecek olan ekonomik büyüme sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde çevre ve kalkınma dengeleri ile bağdaşan bir seyir izleyebilecektir (Keskin, 2012:96).

5. SONUÇ

Globalleşen dünyamızda tüm bireyler rekabet etme, hızlı bir kentleşme gibi zamanın ötesinde akan bir hızla yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktan dolayı kimi zaman ya da son dönemlerde çokça yorgun, bitkin, kendilerini kötü hissetmektedirler. Bu sebeplerle hep bir arayış; dinlenebilecekleri, doğal beslenmelerini sağlayacak ürünleri bulabilme arayışları ve belki de en önemlisi huzurlu, sakin ortam arayışına geçmişlerdir. Günümüzün hızlı temposunda yemekteki fastfood tarzı beslenmeye karşıt olarak başlayan slowfood hareketi, sakin şehir hareketini de etkilemiştir.

Sakin şehir anlayışına sahip olan kentlerde altyapıdan çevreye, sosyal uyumdan kentteki yaşam kalitesine kadar yaşama dair pek çok unsurun iyileştirilerek şehre olan farkındalığı artırma hedeflenmektedir. Yavaş şehir ya da sakin şehir unvanına hak kazanmış olan şehirler geçmişten günümüze taşınması gereken birçok geleneği canlandırmayı sağlamaya çalışmaktadır. Diğer bir ifade ile kentin öne çıkarılması gereken önemli unsur ya da unsurları her ne ise onları canlı tutmaya çalışmaktadır.

Küreselleşme ile değişim gösteren yerel değerler yeniden kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bunlar gerçekleştirilirken de günün getirdiği yeni gelişmeler tamamen göz ardı edilmeden kentte yaşayan bireylerin ve ilgili kente dışarıdan gelen ziyaretçilerin beklentileri karşılanmaya çalışılmaktadır.

Sakin şehir ve sürdürülebilir kalkınma birlikte ele alındığı takdirde her iki kavramın da özünde sahip oldukları hedeflerin aynı doğrultuda yer aldığını ifade edebiliriz. Bu anlamda sakin şehir kriterlerini yerine getirerek bu unvanı hak etmeye çabalamak diğer taraftan kalkınmanın sürdürülebilir kılınması da sağlamış olacaktır. Bunu gerçekleştirebilmek pratikte bakıldığında sakin şehir olma kriterleri arasında yer alan yerel üreticilerin ve yerel ürünlerin desteklenmesi kriterini hayata geçirmek ile olacağından yerelde geleneksel yöntemlerle üretim faaliyetlerini sürdüremeyen üreticilerin desteklenmesi kalkınmanın sağlanmasında öne çıkan unsurlar da olmaktadır.

Kaynakça

- BİLGİN, M. (2002). Yerel Yönetimlerin Bölgesel Kalkınmadaki Etkinliği: Göller Bölgesi Uygulaması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* , 7 (2), 313 - 330.
- COŞAR, Y. (2014). Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* , 25 (2), 226 -240.
- DEVİREN V., N., & YILDIZ, O. (2015). Kontrolsüz Kentsel Büyüme Karşıtı Bir Hareket: Ülke Deneyimleriyle Yavaş Şehirler. *Akademik Bakış Dergisi* (51), 346 - 367.

- DONAT, O., & YAVUZÇEHRE SAVAŞ, P. (2016). Sakin Kent (CittaSlow) Üyeliğinin Kamusal Mekanlara Etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 35, 115 - 126.
- GÜNDOĞAN, F. (2). Cittaslow: Dünya'nın Sakin Şehir Hareketi. *Bilim, Teknoloji ve Düşünce Dergisi* (3), 74-80.
- HEKİMCİ, F. (2015). Sürdürülebilir Yerel Kalkınma ve Yavaş Şehirler. *Verimlilik Dergisi* (4), 77-112.
- KESKİN, E. B. (2012). Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış: Yavaş Şehirler. *PARADOKS Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi* , 8 (1), 81-99.
- MAYER, H., & KNOX, P. L. (2006). Slow Cities: Sustainable Places In A Fast World. *Journal of Urban Affairs* , 28 (4), 321 - 324.
- PIETRYKOWSKI, B. (2007). You Are What You Eat: The Social Economy of the Slow Food Movement. *Review of Social Economy* , 307-321.
- SIRIM, V. (2012). Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi ve Türkiye'nin Potansiyeli. *Tarih, Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi* , 4 (1), 119 - 131.
- ŞAHİN, İ., & KAYA, S. Z. (2014). Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme. *Journal Of Tourism And Gastronomy Studies* , 2 (1), 55- 63.
- ÜNAL, M., & ZAVALSIZ, Y. S. (2016). Küreselleşme Karşıtı Bir Hareket: Yavaş Hareketi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* , 5 (4), 889- 912.
- ZENGİN, E., BAŞKURT, M., & ES, M. (2014). Yerel Yönetimler ve Yerel Kalkınma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi* , 3 (2), 95 -124.
- <http://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/>, Erişim Tarihi: Mart 2018.